

Bruksela, 20 grudnia 2023 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0137(CNS)

15876/4/23
REV 4

LIMITE

ECOFIN 1265
UEM 412
CODEC 2232

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli (część II)
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA RADY zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu – Porozumienie co do zasady w celu konsultacji z Parlamentem Europejskim

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

**zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia
procedury nadmiernego deficytu**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 126 ust. 14
akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego¹,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego²,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

¹ Dz.U. C z , s. .

² Dz.U. C 290 z 18.8.2023, s. 17–25.

- (1) Przewidziana w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) koordynacja polityk gospodarczych państw członkowskich w ramach Unii zakłada poszanowanie zasad przewodnich dotyczących stabilnych cen, zdrowych finansów publicznych i warunków pieniężnych oraz trwałej równowagi płatniczej.
- (2) Ramy zarządzania gospodarczego Unii, które obejmują rozbudowany system koordynacji polityki i nadzoru nad politykami gospodarczymi państw członkowskich, wskazują państwom członkowskim, w jaki sposób mogą osiągnąć swoje cele polityki gospodarczej i fiskalnej. Od czasu traktatu z Maastricht z 1992 r. ramy te pomagają osiągać konwergencję makroekonomiczną, chronić zdrowie finansów publicznych i eliminować zakłócenia równowagi makroekonomicznej. Wraz ze wspólną polityką pieniężną i wspólną walutą w strefie euro ramy te tworzą warunki dla stabilności gospodarczej, zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego i wyższego zatrudnienia dla obywateli Unii.

- (3) Pakt stabilności i wzrostu, który początkowo obejmował rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97³, rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r.⁴ oraz rezolucję Rady Europejskiej z dnia 17 czerwca 1997 r. w sprawie paktu stabilności i wzrostu⁵, opiera się na celu, jakim są zdrowe i stabilne finanse publiczne jako sposób poprawy warunków sprzyjających stabilności cen oraz silnemu zrównoważonemu i inkluzywnemu wzrostowi, którego fundamentem jest stabilność finansowa, pomagając tym samym w osiągnięciu celów Unii w zakresie zrównoważonego wzrostu i zatrudnienia.
- (4) W trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej (UGW) państwa członkowskie, zgodnie z art. 126 ust. 1 TFUE, podlegają obowiązkowi unikania nadmiernego deficytu budżetowego.
- (5) Ramy zarządzania gospodarczego Unii powinny zostać dostosowane, aby lepiej uwzględniać większe zróżnicowanie między poszczególnymi państwami członkowskimi, jeśli chodzi o sytuację fiskalną, dług publiczny, wyzwania gospodarcze i inne słabe punkty. Zdecydowana reakcja polityczna na pandemię COVID-19 okazała się bardzo skuteczna w łagodzeniu gospodarczych i społecznych skutków kryzysu, ale doprowadziła do znacznego wzrostu wskaźników zadłużenia sektora publicznego i prywatnego, uwypuklając znaczenie stopniowego, realistycznego, trwałego i pro wzrostowego obniżenia wskaźników zadłużenia i deficytów do ostrożnych poziomów, z zapewnieniem pola manewru dla polityk antycyklicznych oraz wyeliminowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej, przy należyтым uwzględnieniu celów zatrudnieniowych i społecznych.

³ Rozporządzenie Rady nr 1466/97/WE z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1).

⁴ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6).

⁵ Rezolucja Rady Europejskiej w sprawie paktu stabilności i wzrostu, Amsterdam, z dnia 17 czerwca 1997 r. (Dz.U. C 236 z 2.8.1997, s. 1).

Jednocześnie ramy zarządzania gospodarczego Unii należy dostosować, aby pomóc w sprostaniu średnio- i długoterminowym wyzwaniom stojącym przed Unią, w tym w realizacji sprawiedliwej transformacji cyfrowej i ekologicznej, m.in. przez prawo o klimacie⁶, w zapewnianiu bezpieczeństwa energetycznego, wspieraniu otwartej strategicznej autonomii, zajęciu się zmianami demograficznymi, wzmocnieniu odporności społecznej i gospodarczej i trwałej konwergencji oraz wdrożeniu strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony – wszystkie te działania wymagają reform i trwałego wysokiego poziomu inwestycji w nadchodzących latach.

- (6) Ramy zarządzania gospodarczego Unii powinny wspierać zdrowe i stabilne finanse publiczne oraz zrównoważony i inkluzywny wzrost, w związku z czym powinny różnicować podejście wobec państw członkowskich poprzez uwzględnianie ich wyzwań związanych z długiem publicznym i gospodarką oraz dopuszczanie wieloletnich trajektorii fiskalnych dla poszczególnych krajów, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego wielostronnego nadzoru oraz poszanowaniu zasady równego traktowania.
- (7) Jednocześnie, aby zapewnić przejrzyste i wspólne unijne ramy oparte na wartościach odniesienia, o których mowa w art. 126 ust. 2 TFUE i Protokole nr 12 w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, dołączonym do TFUE i Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), lepsze egzekwowanie leżące u podstaw nadzoru wielostronnego powinno stanowić niezbędny odpowiednik ram nadzoru opartych na analizie ryzyka, które uwzględniają różne trajektorie fiskalne dla poszczególnych krajów.

⁶ Europejskie prawo o klimacie ustanawia ogólnounijny cel neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do postępów w zwiększaniu zdolności przystosowawczych, co wymaga znacznych inwestycji publicznych w celu ograniczenia negatywnych społeczno-gospodarczych skutków zmiany klimatu dla UE i jej państw członkowskich, w tym negatywnego wpływu na wzrost i stabilność fiskalną.

- (8) Aby uprościć unijne ramy fiskalne i poprawić przejrzystość, jednolity wskaźnik operacyjny oparty na stabilności długu powinien służyć jako podstawa do ustalania ścieżki wydatków netto i prowadzenia rocznego nadzoru fiskalnego dla każdego państwa członkowskiego. Ten jednolity wskaźnik powinien opierać się na wydatkach pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych, tj. na wydatkach po skorygowaniu o działania dyskrecyjne po stronie dochodów i z wyłączeniem wydatków z tytułu odsetek, cyklicznych wydatków związanych z bezrobociem, a także wydatków na programy unijne w pełni kompensowanych dochodami z funduszy unijnych. Zgodnie z zasadami przewodnimi stosowanymi przez Komisję Europejską do klasyfikowania transakcji jako działań jednorazowych, działania jednorazowe i inne działania tymczasowe również powinny być wyłączone z wydatków netto. Wskaźnik ten umożliwia stabilizację makroekonomiczną, ponieważ nie oddziałują na niego automatyczne stabilizatory, w tym wahania dochodów i wydatków pozostające poza bezpośrednią kontrolą rządu.
- (9) Procedura nadmiernego deficytu (PND) w przypadku przekroczenia wartości odniesienia dotyczącej deficytu i wynoszącej 3 % produktu krajowego brutto (PKB) („PND oparta na kryterium deficytu”), o której mowa w art. 126 ust. 2 TFUE i protokole nr 12, jest ugruntowanym elementem unijnych ram nadzoru fiskalnego, który skutecznie oddziałuje na politykę fiskalną w państwach członkowskich.
- (10) Aby wzmocnić PND w przypadku naruszenia kryterium długu wynoszącego 60 % PKB („PND oparta na kryterium długu”), o której mowa w art. 126 ust. 2 TFUE i protokole nr 12, należy skoncentrować się na odchyleniach od ścieżki wydatków netto określonej przez Radę na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [...] ⁷.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [...] z dnia [...] [w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i wielostronnego nadzoru budżetowego] (Dz.U. L... z..., s...).

- (13) Zgodnie z art. 24 i 25 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu] Rada, na zalecenie Komisji, mogłaby zezwolić państwom członkowskim na odchylenie od ścieżki wydatków netto określonej przez Radę na mocy tego rozporządzenia w przypadku znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub w całej Unii lub w przypadku wyjątkowych okoliczności pozostających poza kontrolą rządu, mających duży wpływ na finanse publiczne danego państwa członkowskiego, pod warunkiem że nie zagraża to stabilności fiskalnej w średnim okresie. W związku z tym takiego odchylenia nie należy rejestrować w rachunku kontrolnym i nie powinno ono prowadzić do wszczęcia PND opartej na kryterium długu.
- (14) Oceniając istnienie nadmiernego deficytu zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE, Komisja powinna uwzględniać wszystkie istotne czynniki. Poważna skala wyzwań związanych z długiem publicznym w danym państwie członkowskim powinna być uznawana za jeden z kluczowych czynników zaostrzających.
- (14a) Dostrzegając rosnące napięcia geopolityczne i wyzwania w zakresie bezpieczeństwa oraz związaną z tym potrzebę państw członkowskich, by budować swoje zdolności, zwiększenie inwestycji publicznych na obronność w stosownych przypadkach powinno być uznawane za jeden z istotnych czynników przy ocenie istnienia nadmiernego deficytu zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE. Czynniki te można by oceniać w kontekście średnich wartości unijnych, tendencji średniookresowych lub innych odpowiednich poziomów odniesienia, uwzględniając przy tym również zasady statystyczne dotyczące czasu rejestracji wydatków na sprzęt wojskowy.

- (15) Aby śledzić rzeczywiste odchylenia od ścieżki wydatków netto określonej w art. 21 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu], Komisja powinna utworzyć dla każdego państwa członkowskiego rachunek kontrolny sumujący roczne odchylenia na przestrzeni czasu. Informacje na rachunku kontrolnym powinny stanowić podstawę działań w zakresie egzekwowania. W szczególności Komisja przygotowuje sprawozdanie zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE, gdy stosunek długu publicznego do PKB przekracza wartość odniesienia, sytuacja budżetowa nie jest bliska równowadze lub nie wykazuje nadwyżki oraz gdy odchylenia zarejestrowane na rachunku kontrolnym państwa członkowskiego przekraczają ustalone progi roczne lub skumulowane. Sytuację budżetową uznaje się za bliską równowadze, gdy deficyt nominalny nie przekracza 0,5 punktu procentowego PKB.
- (16) Ścieżka korekty wydatków netto w ramach PND powinna doprowadzić do obniżenia lub utrzymania deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB, o której mowa w art. 126 ust. 2 TFUE i protokole nr 12, w terminie ustalonym przez Radę. Ścieżka korekty wydatków netto w ramach PND byłaby zasadniczo taka, jak pierwotnie ustalona przez Radę, ale uwzględniałaby konieczność zapewnienia minimalnej korekty strukturalnej wynoszącej 0,5 % PKB w przypadku naruszenia kryterium deficytu lub konieczność skorygowania odchylenia od tej ścieżki co do zasady w przypadku naruszenia kryterium długu. Jeżeli realizacja pierwotnej ścieżki przestanie być możliwa ze względu na obiektywne okoliczności, Rada powinna móc określić inną ścieżkę w ramach PND.
- (17) W przypadku państw członkowskich objętych PND, Rada, na zalecenie Komisji, powinna nadal móc przedłużyć termin korekty nadmiernego deficytu, jeżeli stwierdzi istnienie znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub w całej Unii zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu] lub w przypadku wyjątkowych okoliczności pozostających poza kontrolą rządu, mających duży wpływ na finanse publiczne danego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu], pod warunkiem że nie zagraża to stabilności fiskalnej w średnim okresie.

- (18) Należy uchylć przepisy szczególne rozporządzenia (WE) nr 1467/97 dotyczące składek w ramach systemów emerytalnych drugiego filaru, ponieważ ścieżka wydatków netto określona przez Radę powinna już uwzględniać utratę dochodów w związku z tymi składkami.
- (19) Niezależne instytucje fiskalne dowiodły swojej zdolności do wspierania dyscypliny fiskalnej i poprawy wiarygodności finansów publicznych państw członkowskich. Aby zwiększyć poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym, rolę niezależnych instytucji fiskalnych należy utrzymać w zreformowanych ramach zarządzania gospodarczego Unii. Bardziej niezależna Europejska Rada Budżetowa powinna odgrywać większą rolę doradczą w ramach zarządzania gospodarczego Unii.
- (20) Należy określić jasne warunki uchylania procedur nadmiernego deficytu. Warunkiem uchylenia powinno być wiarygodne utrzymywanie się deficytu poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB, o której mowa w art. 126 ust. 2 TFUE i protokole nr 12, a w przypadku PND opartej na kryterium długu państwo członkowskie powinno wykazać przestrzeganie ścieżki wydatków netto w ramach PND.
- (21) Grzywny, o których mowa w art. 126 ust. 11 TFUE, nie powinny przewidywać minimalnej kwoty, ale powinny narastać do czasu podjęcia skutecznych działań, tak aby stanowiły faktyczną zachętę do stosowania się do wezwań kierowanych do państw członkowskich w ramach PND zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE.

- (22) Należy uchylić przepisy dotyczące Zjednoczonego Królestwa.
- (23) Niniejsze rozporządzenie stanowi część pakietu, w skład którego wchodzi również rozporządzenie (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu] oraz dyrektywa (UE) [...] zmieniająca dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich. Wspólnie ustanawiają one zreformowane unijne ramy zarządzania gospodarczego, które włączają do prawa Unii treść tytułu III „Pakt fiskalny” Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej⁸, zgodnie z jego art. 16. Na podstawie doświadczeń z wdrażaniem przez państwa członkowskie Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej proponowany pakiet legislacyjny zachowuje średniookresowe ukierunkowanie paktu fiskalnego jako narzędzie służące osiągnięciu dyscypliny budżetowej i wspieraniu wzrostu. Pakiet obejmuje wzmocniony wymiar krajowy, co ma zwiększyć poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym, w tym przez utrzymanie roli niezależnych instytucji fiskalnych, co opiera się na wspólnych zasadach paktu fiskalnego zaproponowanych przez Komisję⁹ zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej.

⁸ Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej z dnia 2 marca 2012 r.

⁹ Komunikat Komisji z dnia 20 czerwca 2012 r. „Wspólne zasady dotyczące krajowych mechanizmów korekty fiskalnej” (COM(2012) 342 final).

Analiza wydatków skorygowanych o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów na potrzeby oceny ogólnej dotyczącej zgodności wymaganej na mocy paktu fiskalnego została określona w rozporządzeniu (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu]. Podobnie jak w pakcie fiskalnym, tymczasowe odchylenia od planu średniookresowego są dozwolone jedynie w wyjątkowych okolicznościach zgodnie z art. 24 i 25 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu] oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi rachunku kontrolnego. Analogicznie do postanowień paktu fiskalnego, w przypadku znacznych odchyleń od planu średniookresowego należy wdrożyć działania mające na celu skorygowanie odchyleń w zdefiniowanym terminie. Pakiet wzmacnia nadzór fiskalny i procedury egzekwowania w celu realizacji zobowiązania do wspierania zdrowych i stabilnych finansów publicznych oraz zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu. Reforma ram zarządzania gospodarczego zachowuje zatem podstawowe cele dyscypliny budżetowej i stabilności długu określone w Traktacie o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej.

- (24) Niezbędne są przepisy przejściowe dla państw członkowskich, które są objęte PND w momencie wejścia w życie zreformowanych ram. Zalecenia na mocy art. 126 ust. 7 TFUE i wezwania na mocy art. 126 ust. 9 TFUE, które zostały przyjęte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego, muszą zostać zmienione w celu dostosowania ich do zmienionych przepisów art. 3 ust. 4 i art. 5 ust. 1. Pozwoliłoby to Radzie ustalić ścieżkę korekty wydatków netto zgodną z nowymi przepisami dla państw członkowskich, które podjęły działania, bez przyspieszania procedury nadmiernego deficytu.
- (24a) Mając na uwadze, że zasady dotyczące procedury nadmiernego deficytu opartej na kryterium deficytu pozostają niezmienione, z zachowaniem minimalnej rocznej korekty strukturalnej o co najmniej 0,5 % PKB jako punkt odniesienia, oraz w kontekście znacząco zmienionych warunków stóp procentowych, Komisja może w okresie przejściowym w latach 2025, 2026 i 2027 – aby nie zagrażać pozytywnym skutkom Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – skorygować ten punkt odniesienia w celu uwzględnienia wzrostu płatności odsetek przy ustalaniu proponowanej ścieżki naprawczej dotyczącej pierwszego średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego na lata 2025, 2026 i 2027 w ramach procedury nadmiernego deficytu, o ile dane państwo członkowskie spełnia warunki określone w art. 11 lit. c) rozporządzenia (UE) w sprawie części zapobiegawczej paktu, zgodnie z celem, jakim jest realizacja ekologicznej i cyfrowej transformacji oraz budowa zdolności obronnych.

(25) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1467/97,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1467/97 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 1

1. W niniejszym rozporządzeniu określa się przepisy służące przyspieszeniu i wyjaśnieniu realizacji procedury nadmiernego deficytu. Celem procedury nadmiernego deficytu jest zapobieganie nadmiernym deficytom publicznym oraz – jeżeli one wystąpią – doprowadzenie do ich korekty, przy czym przestrzeganie dyscypliny budżetowej jest sprawdzane na podstawie kryteriów deficytu publicznego i długu publicznego.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia „uczestniczące państwa członkowskie” oznaczają państwa członkowskie, których walutą jest euro. Zastosowanie mają definicje zawarte w art. 2 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu].

Artykuł 2

1. Uznaje się, że przekroczenie przez deficyt publiczny wartości odniesienia ma charakter wyjątkowy zgodnie z art. 126 ust. 2 lit. a) tiret drugie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), jeżeli wynika ono z istnienia znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub w całej Unii, które zostało stwierdzone przez Radę zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu], lub z wyjątkowych okoliczności pozostających poza kontrolą rządu, mających duży wpływ na finanse publiczne danego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu].

Ponadto przekroczenie przez deficyt wartości odniesienia uznaje się za tymczasowe w przypadku, gdy prognozy budżetowe dostarczone przez Komisję wskazują, że deficyt spadnie poniżej wartości odniesienia po ustaniu znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej lub wyjątkowych okoliczności, o których mowa w akapicie pierwszym.

1a. W przypadku przekroczenia wartości odniesienia uznaje się, że stosunek długu publicznego do produktu krajowego brutto (PKB) zmniejsza się dostatecznie i zbliża się do wartości odniesienia w zadowalającym tempie zgodnie z art. 126 ust. 2 lit. b) TFUE, jeżeli dane państwo członkowskie przestrzega swojej ścieżki wydatków netto.

Komisja przygotowuje sprawozdanie zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE, gdy stosunek długu publicznego do PKB przekracza wartość odniesienia, sytuacja budżetowa nie jest bliska równowadze lub nie wykazuje nadwyżki oraz gdy odchylenia zarejestrowane na rachunku kontrolnym państwa członkowskiego przekraczają:

(a) 0,3 punktu procentowego PKB w ujęciu rocznym albo

(b) 0,6 punktu procentowego PKB w ujęciu skumulowanym.

3. Opracowując sprawozdanie na mocy art. 126 ust. 3 TFUE, Komisja bierze pod uwagę wszystkie istotne czynniki wskazane w tym artykule, o ile znacząco wpływają one na ocenę spełniania kryteriów deficytu i długu przez dane państwo członkowskie.

Sprawozdanie należycie odzwierciedla:

(a) skalę wyzwań związanych z długiem publicznym w oparciu o metodykę, o której mowa w art. 8 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu], ewolucję sytuacji w zakresie długu publicznego i jego finansowania oraz związane z tym czynniki ryzyka, w szczególności strukturę zapadalności, walutę, w której denominowany jest dług, i zobowiązania warunkowe, w tym wszelkie zobowiązania ukryte związane ze starzeniem się ludności i długiem sektora prywatnego;

- b) rozwój sytuacji budżetowej w średnim okresie, w tym w szczególności wielkość rzeczywistego odchylenia od ścieżki wydatków netto, w ujęciu rocznym i skumulowanym, mierzone za pomocą rachunku kontrolnego;
- c) rozwój sytuacji gospodarczej w średnim okresie, w tym wzrost potencjalny, zmiany inflacji i zmiany cykliczne w porównaniu z założeniami leżącymi u podstaw ścieżki wydatków netto;
- d) postępy w realizacji reform i inwestycji, w tym w szczególności polityki mające na celu zapobieganie zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowanie oraz polityki służące realizacji wspólnej strategii Unii na rzecz wzrostu i zatrudnienia, w tym polityki wspierane z NextGenerationEU, a także ogólną jakość finansów publicznych, w szczególności skuteczność krajowych ram budżetowych;
- e) zwiększenie inwestycji publicznych na obronność, w stosownych przypadkach z uwzględnieniem również czasu rejestracji wydatków na sprzęt wojskowy.

Komisja uwzględnia należycie i wyrażnie wszelkie inne czynniki, które w opinii danego państwa członkowskiego mają znaczenie dla kompleksowej oceny spełniania kryteriów deficytu i długu i które zostały przedstawione Radzie i Komisji przez to państwo członkowskie. W tym kontekście szczególną uwagę zwraca się na wkłady finansowe na rzecz wspierania solidarności międzynarodowej i osiągnięcia wspólnych priorytetów Unii, o których mowa w rozporządzeniu (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu].

4. Rada i Komisja dokonują zrównoważonej oceny ogólnej wszystkich istotnych czynników, w szczególności zakresu, w jakim wpływają one na ocenę spełniania kryteriów deficytu lub długu jako czynniki zaostrzające lub łagodzące. W przypadku gdy skala wyzwań związanych z długiem publicznym w danym państwie członkowskim jest poważna, jak określono w ust. 3 lit. a), uznaje się, że stanowi ona jeden z kluczowych czynników zaostrzających. Korzystnych zmian gospodarczych, budżetowych i finansowych związanych z cyklem koniunkturalnym nie uznaje się za czynniki łagodzące, natomiast zmiany niekorzystne mogą zostać uznane za czynniki łagodzące.

Podczas oceny spełniania kryterium deficytu, jeśli stosunek długu publicznego do PKB przekracza wartość odniesienia, czynniki te uwzględnia się przy podejmowaniu kroków prowadzących do decyzji o istnieniu nadmiernego deficytu, o których mowa w art. 126 ust. 4, 5 i 6 TFUE, wyłącznie wtedy, gdy całkowicie spełniony jest podwójny warunek zawarty w nadrzędnej zasadzie stanowiącej, że przed uwzględnieniem tych istotnych czynników deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostaje bliski wartości odniesienia, a przekroczenie wartości odniesienia ma charakter tymczasowy.

Czynniki te uwzględnia się jednak przy podejmowaniu kroków prowadzących do decyzji o istnieniu nadmiernego deficytu, jeżeli ocena dotyczy spełniania kryterium długu.

5. Jeżeli państwom członkowskim zezwolono na odchylenie od ich ścieżki wydatków netto zgodnie z art. 24 i 25 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu], Komisja i Rada w ramach swojej oceny mogą podjąć decyzję o niestwierdzeniu istnienia nadmiernego deficytu.

6. Jeżeli Rada podjęła na mocy art. 126 ust. 6 TFUE decyzję o istnieniu nadmiernego deficytu w danym państwie członkowskim, Rada i Komisja uwzględniają, w kolejnych proceduralnych krokach tego artykułu TFUE, istotne czynniki, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, ponieważ mają one wpływ na sytuację tego państwa członkowskiego, w tym przy podejmowaniu kroków określonych w art. 5 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, w szczególności podczas ustalania terminu korekty nadmiernego deficytu i przy ewentualnym jego przedłużaniu. Tych istotnych czynników nie uwzględnia się jednak podczas podejmowania przez Radę decyzji na mocy art. 126 ust. 12 TFUE w sprawie uchylecia niektórych lub wszystkich jej decyzji podjętych na mocy art. 126 ust. 6–9 i ust. 11 TFUE.”;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

1. W ciągu dwóch tygodni od przyjęcia przez Komisję sprawozdania wydanego zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE Komitet Ekonomiczno-Finansowy wydaje opinię zgodnie z art. 126 ust. 4 TFUE.

2. Biorąc w pełni pod uwagę opinię, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja, jeżeli uzna, że istnieje nadmierny deficyt, kieruje do Rady opinię oraz wnioski zgodnie z art. 126 ust. 5 i 6 TFUE i informuje o tym Parlament Europejski.

3. Rada decyduje, czy istnieje nadmierny deficyt, zgodnie z art. 126 ust. 6 TFUE, co do zasady w terminie czterech miesięcy od terminów przedstawiania sprawozdań, ustanowionych w art. 3 ust. 2 i 3 rozporządzenia (WE) nr 479/2009. W przypadku podjęcia decyzji o tym, że w danym państwie członkowskim istnieje nadmierny deficyt, Rada jednocześnie wydaje dla niego zalecenia zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE. Rada podaje do wiadomości publicznej swoje decyzje podjęte zgodnie z art. 126 ust. 6 TFUE.

4. W zaleceniu Rady wydanym zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE określa się sześciomiesięczny termin maksymalny na podjęcie przez dane państwo członkowskie skutecznych działań. O ile jest to uzasadnione powagą sytuacji, termin na podjęcie skutecznych działań może wynosić trzy miesiące. W zaleceniu Rady określa się również termin korekty nadmiernego deficytu.

W zaleceniu Rada zwraca się również do państwa członkowskiego o wdrożenie ścieżki korekty wydatków netto, która zapewnia pozostawanie lub obniżenie i utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości odniesienia w terminie określonym w zaleceniu.

W przypadku gdy procedura nadmiernego deficytu została wszczęta na podstawie kryterium deficytu, w odniesieniu do lat, w których oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy wartość odniesienia, ścieżka korekty wydatków netto musi być zgodna z minimalną roczną korektą strukturalną wynoszącą, jako poziom odniesienia, co najmniej 0,5 % PKB.

W przypadku gdy procedura nadmiernego deficytu została wszczęta na podstawie kryterium długu, ścieżka korekty wydatków netto powinna być co najmniej tak samo wymagająca jak ścieżka wydatków netto przyjęta przez Radę zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej] i co do zasady korygować skumulowane odchylenia na rachunku kontrolnym w terminie określonym przez Radę.

5. W terminie przewidzianym w ust. 4 niniejszego artykułu dane państwo członkowskie przedstawia Radzie i Komisji sprawozdanie z działań podjętych w odpowiedzi na zalecenie Rady wydane na mocy art. 126 ust. 7 TFUE. Sprawozdanie to zawiera cele dotyczące wydatków i dochodów publicznych oraz działań dyskrejonalnych zarówno po stronie wydatków, jak i dochodów, spójne z zaleceniem Rady, a także informacje o działaniach już podjętych i o charakterze działań planowanych z myślą o osiągnięciu tych celów. Państwo członkowskie podaje sprawozdanie do wiadomości publicznej. Państwo członkowskie może zwrócić się do odpowiedniej niezależnej instytucji fiskalnej o sporządzenie niewiążącego, oddzielnego sprawozdania oceniającego, czy podjęte i planowane środki są wystarczające w odniesieniu do celów.

6. Rada może, na zalecenie Komisji, podjąć decyzję o przyjęciu zmienionego zalecenia na mocy art. 126 ust. 7 TFUE, w przypadku gdy:

- a) podjęto skuteczne działania w odpowiedzi na takie zalecenie i mają zastosowanie warunki, o których mowa w art. 25 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu], lub
- b) zastosowanie mają warunki, o których mowa w art. 24 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu].

Zmienione zalecenie może w szczególności przedłużyć termin korekty nadmiernego deficytu, co do zasady o jeden rok.”;

- 3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

1. Rozważając, czy w odpowiedzi na jej zalecenia wydane zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE zostały podjęte skuteczne działania, Rada opiera swoją decyzję na sprawozdaniu przedłożonym przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 3 ust. 5 niniejszego rozporządzenia i na jego wdrożeniu, a także na wszelkich innych publicznie ogłoszonych i wystarczająco szczegółowych decyzjach rządu danego państwa członkowskiego.

Jeżeli Rada stwierdzi, zgodnie z art. 126 ust. 8 TFUE, że dane państwo członkowskie nie podjęło skutecznych działań, powiadamia o tym Radę Europejską.

2. Każda decyzja Rady zgodnie z art. 126 ust. 8 TFUE o podaniu do publicznej wiadomości jej zaleceń w przypadku stwierdzenia, że nie zostały podjęte żadne skuteczne działania, jest podejmowana natychmiast po upływie terminu określonego zgodnie z art. 3 ust. 4 niniejszego rozporządzenia.”;

4) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Każdą decyzję Rady o wezwaniu danego uczestniczącego państwa członkowskiego do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia deficytu zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE podejmuje się w terminie dwóch miesięcy od decyzji Rady na mocy art. 126 ust. 8 TFUE stwierdzającej brak podjęcia skutecznych działań. W wezwaniu Rada zwraca się do państwa członkowskiego o wdrożenie ścieżki korekty wydatków netto zgodnie z wymogami określonymi w art. 3 ust. 4. Rada wskazuje również działania sprzyjające realizacji ścieżki korekty wydatków netto.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada może, na zalecenie Komisji, podjąć decyzję o przyjęciu zmienionego wezwania na mocy art. 126 ust. 9 TFUE, w przypadku gdy:

a) podjęto skuteczne działania w odpowiedzi na takie wezwanie i mają zastosowanie warunki, o których mowa w art. 25 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu], lub

b) zastosowanie mają warunki, o których mowa w art. 24 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu].

Zmienione wezwanie może w szczególności przedłużyć termin korekty nadmiernego deficytu, co do zasady o jeden rok.”;

5) art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rozważając, czy w odpowiedzi na jej wezwanie wydane zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE zostały podjęte skuteczne działania, Rada opiera swoją decyzję na sprawozdaniu przedłożonym przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 5 ust. 1a niniejszego rozporządzenia i na jego wdrożeniu, a także na wszelkich innych publicznie ogłoszonych i wystarczająco szczegółowych decyzjach rządu danego państwa członkowskiego. Brany jest pod uwagę wynik misji nadzoru przeprowadzonej przez Komisję zgodnie z art. 10a niniejszego rozporządzenia.”;

6) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 8

1. Każdą decyzję Rady na mocy art. 126 ust. 11 TFUE o zaostrzeniu sankcji podejmuje się nie później niż dwa miesiące po terminach przedstawiania sprawozdań zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 479/2009.

2. Każdą decyzję Rady na mocy art. 126 ust. 12 TFUE o uchyleniu niektórych lub wszystkich jej decyzji podejmuje się tak szybko, jak to możliwe, a w każdym razie nie później niż dwa miesiące po terminach przedstawiania sprawozdań zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 479/2009.

3. Decyzję Rady na mocy art. 126 ust. 12 TFUE podejmuje się wyłącznie w przypadku, gdy deficyt został obniżony do poziomu poniżej wartości odniesienia, a prognozy Komisji wskazują, że sytuacja ta utrzyma się w bieżącym i kolejnym roku, oraz w przypadku gdy procedura nadmiernego deficytu została wszczęta na podstawie kryterium długu, dane państwo członkowskie przestrzegało ścieżki korekty wydatków netto określonej przez Radę zgodnie z art. 3 ust. 4 lub art. 5 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.”;

7) art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Procedura nadmiernego deficytu zostaje zawieszona:

- a) gdy dane państwo członkowskie stosuje się do zaleceń wydanych zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE;
- b) gdy dane uczestniczące państwo członkowskie stosuje się do wezwań wydanych zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE.”;

8) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 10

1. Rada i Komisja regularnie monitorują realizację działań podjętych:

- przez dane państwo członkowskie w odpowiedzi na zalecenia wydane na mocy art. 126 ust. 7 TFUE;
- przez dane uczestniczące państwo członkowskie w odpowiedzi na wezwania wydane na mocy art. 126 ust. 9 TFUE.

2. Jeżeli działania uczestniczącego państwa członkowskiego nie są realizowane lub, w opinii Rady, działania te okazują się nieadekwatne, Rada niezwłocznie podejmuje decyzję na mocy, odpowiednio, art. 126 ust. 9 TFUE lub art. 126 ust. 11 TFUE.

3. Jeżeli rzeczywiste dane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 479/2009 wskazują, że nadmierny deficyt nie został skorygowany przez uczestniczące państwo członkowskie w terminach określonych w zaleceniu wydanym na mocy art. 126 ust. 7 TFUE albo w wezwaniach wydanych na mocy art. 126 ust. 9 TFUE, Rada niezwłocznie podejmuje decyzję na mocy, odpowiednio, art. 126 ust. 9 TFUE lub art. 126 ust. 11 TFUE.”;

9) w art. 10a wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja zapewnia stały dialog z organami państw członkowskich zgodnie z celami niniejszego rozporządzenia. W tym celu Komisja w szczególności przeprowadza misje z myślą o ocenie bieżącej sytuacji gospodarczej w danym państwie członkowskim i rozpoznaniu wszelkich ryzyk lub trudności związanych z realizacją celów niniejszego rozporządzenia oraz umożliwia wymianę poglądów z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym z krajowymi niezależnymi instytucjami fiskalnymi.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po przyjęciu przez Radę wezwania na mocy art. 126 ust. 9 TFUE i na wniosek parlamentu danego państwa członkowskiego, Komisja może przedstawić swoją ocenę sytuacji gospodarczej i fiskalnej w danym państwie członkowskim. Wzmocnionym nadzorem można objąć państwa członkowskie będące adresatami zaleceń i wezwań wystosowanych w następstwie decyzji podjętej na mocy art. 126 ust. 8 TFUE i decyzji podjętych na mocy art. 126 ust. 11 TFUE w celu monitorowania na miejscu. Odnosne państwa członkowskie dostarczają wszelkich informacji niezbędnych do przygotowania i przeprowadzenia misji.”;

10) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

1. Kwota grzywny wynosi maksymalnie 0,05 % najnowszego szacunkowego PKB z poprzedniego roku za okres 6 miesięcy i jest uiszczana co 6 miesięcy do czasu, gdy Rada uzna, że dane państwo członkowskie podjęło skuteczne działania w odpowiedzi na wezwanie wydane na mocy art. 126 ust. 9 TFUE.

2. W każdym okresie 6 miesięcy następującym po okresie, w którym nałożona została grzywna, do momentu uchylecia decyzji o istnieniu nadmiernego deficytu Rada ocenia, czy dane uczestniczące państwo członkowskie podjęło skuteczne działania w odpowiedzi na wezwanie Rady wydane zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE. W takiej dokonywanej co pół roku ocenie Rada decyduje, zgodnie z art. 126 ust. 11 TFUE, o wzmocnieniu sankcji, chyba że uczestniczące państwo członkowskie zastosowało się do wezwania Rady.”;

11) art. 14 i 15 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 14

1. Zgodnie z art. 126 ust. 12 TFUE Rada uchyla sankcje, o których mowa w art. 126 ust. 11 tiret pierwsze i drugie TFUE, w zależności od skali postępów poczynionych przez dane uczestniczące państwo członkowskie w korygowaniu nadmiernego deficytu.

Artykuł 15

Zgodnie z art. 126 ust. 12 TFUE Rada uchyla wszelkie niezrealizowane sankcje w przypadku uchylecia decyzji o istnieniu nadmiernego deficytu. Grzywny nałożone zgodnie z art. 12 niniejszego rozporządzenia nie będą zwracane danemu uczestniczącemu państwu członkowskiemu.”;

12) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 16

Grzywny, o których mowa w art. 12, stanowią dochód ogólny dla budżetu Unii.”;

13) uchyla się art. 17;

14) art. 17a otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia 31 grudnia 2030 r., a następnie co 5 lat, Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, do którego dołącza się, w stosownych przypadkach, wniosek dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia. Komisja podaje to sprawozdanie do wiadomości publicznej. W sprawozdaniu dokonuje się oceny skuteczności niniejszego rozporządzenia w osiąganiu założonych celów, zgodnie z art. 1, oraz postępów w zapewnianiu ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych i trwałej konwergencji wyników gospodarczych państw członkowskich zgodnie z TFUE.

3. Sprawozdanie to przekazywane jest Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.”;

- 15) dodaje się art. 17b w brzmieniu:

„Artykuł 17b

Rada, na zalecenie Komisji, przyjmuje zmienione zalecenie na mocy art. 126 ust. 7 TFUE lub zmienione wezwanie na mocy art. 126 ust. 9 TFUE skierowane do państw członkowskich, które są objęte zaleceniem na mocy art. 126 ust. 7 TFUE lub wezwaniem na mocy art. 126 ust. 9 TFUE w dniu [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] i które podjęły skuteczne działania.

Rada przyjmuje zmienione zalecenie lub wezwanie wraz z przyjęciem zalecenia na podstawie art. 16 rozporządzenia (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu] określającego ścieżkę wydatków netto.”;

17) uchyła się załącznik.

Artykuł 2

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący/Przewodnicząca